

Bilal ibn Rab'ah

Bilal var en svart slav som tillhörde 'Umayyah ibn Khalaf. Han var lång, smal och något kutryggig. Tjockt gråaktigt hår krönte hans huvud. Han rörde sig tyst – talade endast när han blev tilltalad. Han var född av två slavföräldrar, vilket gjorde honom till slav. Han brukade resa till ash-Sham (Levantområdet) för 'Umayyahs handelskaravaner, trotsade den bittra vinterkylan och den extrema sommarhettan. Hans enda ersättning var en handfull dadlar varje dag, som han åt för att stärka sin kropp. I sin herres hus tjänade han gästerna medan han själv gick hungrig. Han var överarbetad och illa behandlad, liksom 'Umayyahs andra slavar.

Bilal hörde ofta talas om Muhammad ﷺ och islam genom de upprörda diskussionerna mellan hans herre och dennes gäster. Snart kände han sig dragen till denna religion. Han lyssnade till Abu Bakr när han kallade till islam, och gradvis fylldes hans hjärta av *iman* (tro). Han gick med Abu Bakr till Profeten ﷺ och förklarade sin underkastelse till islam. Detta var ett djärvt steg från en slav som tillhörde en av Muhammads mest hängivna fiender. Han blev den sjunde personen att acceptera islam.

Abu Bakr och andra med samma ställning inom stammen skonades från Qurayshs förföljelser. Men de otrognas vrede riktades mot de muslimer som inte hade någon stam som kunde försvara dem. 'Umayyah ibn Khalaf brukade tvinga Bilal att gå ut under den hetaste delen av dagen iklädd en rustning, kasta honom med ansiktet ner i sanden och låta honom brännas i

solen. Han återvände bara för att vända honom på rygg. Han lät lägga en enorm sten på hans bröst och sade:

"Du kommer att ligga här tills du dör eller förnekar Muhammad och tillber al-Lat och al-'Uzza."

Bilal uthärdade detta genom att endast säga:

"Ahad, Ahad" ("En, En").

En dag passerade Abu Bakr medan de torterade honom. Han sade till 'Umayyah:

"Fruktar du inte Allah när du behandlar denne stackars man så här?"

'Umayyah svarade:

"Det är du som har fördärvat honom, så rädda honom ur hans plåga!"

Abu Bakr svarade:

"Sälj honom till mig, du får sätta priset."

'Umayyah, som inte ville gå miste om en god affär, sålde Bilal och sade:

"Jag skulle ha sålt honom till dig även om du bara erbjudit mig ett uns guld."

Abu Bakr svarade:

"Jag skulle ha köpt honom även om du begärt hundra uns."

Abu Bakr och Bilal gick till Profeten ﷺ med de goda nyheterna. Där förkunnade han:

"Jag sätter Bilal fri, O Allahs Sändebud."

Detta gladdade Profeten ﷺ mycket – för att inte tala om Bilal själv.

När muslimerna hade bosatt sig i Madinah blev islam fast etablerat – bönen (*salah*), allmosan (*zakat*) och fastan infördes. I början samlades muslimerna till bön vid de bestämda tiderna utan att bli kallade. Senare funderade Profeten ﷺ på att använda ett horn, likt det judarna använde för att kalla till bön. Han ogillade idén och beordrade istället att en träkläpp skulle tillverkas för att slås på vid bönetiderna.

Sedan kom Abdullah ibn Zayd till Profeten ﷺ och sade:

"O Allahs Sändebud, jag hade en dröm i natt. En man klädd i två gröna plagg kom till mig med en klocka i handen, så jag erbjöd mig att köpa den. När han frågade vad jag ville ha den till, svarade jag att det var för att kalla människor till bönen. Då erbjöd han sig att visa mig ett bättre sätt. Det var att säga fyra gånger: 'Allahu Akbar', sedan två gånger: 'Ashhadu an la ilaha illa Allah, sedan två gånger: 'Ashhadu anna Muhammadun Rasulullah, sedan två gånger: 'Hayya 'alas-salah, sedan två gånger: 'Hayya 'alal-falah, och till sist: 'Allahu Akbar, Allahu Akbar, la ilaha illa Allah.'"

Profeten ﷺ sade:

"Det är en sann dröm, in sha' Allah. Gå och lär den till Bilal, för han har en vackrare och mer genomträngande röst."

För första gången ekade *adhan* genom Madinah när Bilal kallade till bön. Det var passande att den som uttalat *tawhid* under den grymmaste tortyr nu fick uttala den i *adhan*.

När Omar hörde *adhan* skyndade han till Profeten ﷺ och sade:

"Vid Den som har sänt dig med sanningen – jag hade samma dröm!"

Profeten ﷺ svarade:

"Uppenbarelsen har redan föregått dig."

Badr var en dag som för alltid etsade sig fast i Bilals minne. Quraysh led ett tungt nederlag och många togs till fånga. Bland dem fanns 'Umayyah. När Bilal såg honom, vällde minnena fram av allt han och andra muslimer hade fått utstå i Makkah. Han utbrast:

"Allahs ärkefiende – 'Umayyah ibn Khalaf! Må jag inte leva om han lever!"

Nu var 'Umayyah fånge hos Abdur-Rahman ibn Awf, vilket hindrade Bilal från att själv attackera honom. Men eftersom Bilal fortsatte ropa dessa ord, dödade en av *sahabah* (följeslagarna) 'Umayyah med sitt svärd.

Profeten ﷺ trädde in i Makkah vid erövringen inte som en stolt segrare, utan som en ödmjuk tjänare till Allah. Han böjde sitt huvud så lågt att det nästan nuddade hans riddjur. Efter att ha beordrat att alla avgudabilder skulle förstöras, ställde han sig vid Ka'bahs dörr och sade:

"Det finns ingen gud utom Allah, ensam utan medhjälpare... O Quraysh, Allah har tagit er bort från högmodet i okunnighetens tid (*jahiliyyah*) och dess vördnad för förfäder. Människan härstammar från Adam, och Adam skapades av jord."

Sedan reciterade han verser från Koranen tills han sade:

"Sannerligen, den mest ädla av er i Allahs ögon är den mest gudsmedvetne."

(Koranen 49:13)

Han beordrade Bilal att kalla till *adhan* från Ka'bahs tak. När hans röst hördes utbrast en av de icke-troende:

"Titta på den där svarte mannen!"

Hans vän svarade:

"När Allah hatar någon, förvandlar Han honom till det lägsta."

Historien vittnar dock om att Bilal hade en framstående ställning bland Profetens följeslagare. Omar brukade ofta säga:

"Abu Bakr är vår mästare, och han frigjorde vår mästare."

Med detta menade han Bilal. Men Bilal brukade säga:

"Jag är bara en man som brukade vara slav."

Bilal var *mu'adhdhin* (böneutropare) under Profetens ﷺ tid. Efter att ha kallat till *adhan* brukade han stå vid Profetens dörr och säga:

"Hayya 'alas-salah, hayya 'alal-falah – bönen, O Allahs Sändebud."

De ljuva dagarna med Profeten ﷺ tog snart slut. Alla i Madinah grät över bortgången av den mest älskade människan på jorden. Bilal blev ombedd att kalla till *adhan* före Profetens begravning. Han började med:

"Allahu Akbar..."

Men när han kom till Profetens namn, grät han så häftigt att han inte kunde fortsätta. Han sade:

"Vid Allah, jag kommer inte att kalla till *adhan* mer."

Bilal bad kalifen Abu Bakr om tillåtelse att resa till ash-Sham för att delta i *jihad*, och han tillbringade resten av sitt liv där. Han kallade till *adhan* endast två gånger efter det. Den första gången var när Omar kom till ash-Sham. Den andra gången var när han besökte Profetens ﷺ grav i Madinah. När människor hörde hans röst började de gråta, för det påminde dem om dagarna med Profeten ﷺ.

På sin dödsbädd var Bilals sista ord:

"I morgon kommer du att möta dina älskade – Muhammad och hans följeslagare."

Han dog i Aleppo vid sextiofyra års ålder.

Hans minne lever fortfarande kvar hos oss idag – varje gång vi hör *adhan*.

